

POSIEDZENIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO SBP

(Warszawa, 7 grudnia 2018 r.)

W dniu 7 grudnia 2018 r. odbyło się w gmachu Biblioteki Narodowej w Warszawie posiedzenie Zarządu Głównego SBP, w którym wzięli udział członkowie ZG: Barbara Budyńska, Joanna Chapska, Bożena Chlebicka-Abramowicz, Krzysztof Dąbkowski, Małgorzata Furgał, Zbigniew Gruszka, Sławomir Jach, Andrzej Jagodziński, Żaneta Kubic, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska, Joanna Potęga, Marzena Przybysz oraz zaproszeni: Małgorzata Dargiel-Kowalska, Anna Grzecznowska, Marta Lach, Mariusz Próchnicki. Spotkanie prowadziła przewodnicząca, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska. W programie obrad znalazły się m.in. następujące zagadnienia:

1. Podsumowanie działalności ZG w 2018 r.
2. Sytuacja finansowa ZG SBP
3. Projekt *Wytycznych Zarządu Głównego SBP w sprawie ustalenia wysokości, sposobu oraz terminu wnoszenia składek członkowskich*
4. Plan pracy ZG SBP w 2019 r.
5. Wnioski na granty w 2019 r.
6. Wybór hasła programu „Tydzień Bibliotek 2019”
7. Wybór Jury konkursu „Nagroda Młodych”
8. Zmiany w regulaminie konkursu „Bibliotekarz Roku”
9. Sprawy różne.

Ad. 1. Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska zwróciła szczególną uwagę na intensywną działalność edukacyjną w 2018 r.; odbyło się 31 warsztatów, w tym 2 w formie e-learningu, główna tematyka: RODO w bibliotece, otwarte źródła informacji i wiedzy, biblioterapia, profesjonalna obsługa różnych grup czytelników, budowanie efektywnych zespołów w bibliotece, książka elektroniczna, rozwijanie procesów myślowych czytelników, teatr w bibliotece, kontrola zarządcza, tworzenie komiksów oraz projektowanie w oprogramowaniu Canva, RDA, zasady ewidencji zbiorów bibliotecznych, opracowywanie zbiorów w formacie MARC 21. Zorganizowane zostały ponadto 3 konferencje: „Obecność książki w życiu młode-

go pokolenia" (18-19.06.2018), „Biblioteka XXI wieku: nowoczesna architektura, funkcjonalne wyposażenie, pomysłowe aranżacje – IV edycja. 10 lat po Kielcach, kilka lat po Poznaniu... czy to już koniec epoki wielkich gmachów bibliotecznym?" (17-18.10.2018), „Automatyzacja bibliotek: Biblioteka w cyberprzestrzeni" (13-14.11.2018).

W obszarze działalności wydawniczej, oprócz systematycznego wydawania czasopism, opublikowano 14 książek, w tym w seriach: „Nauka-Dydaktyka-Praktyka” – 6 pozycji, „Literatura dla dzieci i młodzieży” – 3, „Propozycje i Materiały” – 3, „Biblioteczka Poradnika Bibliotekarza” – 1, poza seriami opublikowano: *Ofertę Wydawnictwa SBP* (2 numery), *Statut SBP*, *Biuletyn Informacyjny ZG SBP*, plakat TB 2018 oraz ulotki reklamowe. Czasopisma „Poradnik Bibliotekarza” oraz „Przegląd Biblioteczny” otrzymały dofinansowanie z MKiDN. Do MNiSW zostały złożone wnioski do programu „Wsparcie dla czasopism naukowych” na rozwój czasopism „Przegląd Biblioteczny” i „Zagadnienia Informacji Naukowej”. Podjęto ponadto starania o zakwalifikowanie Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP do wykazu wydawnictw naukowych, który przygotowuje resort nauki.

Kontynuowano realizację projektu „Analiza Funkcjonowania Bibliotek”; w 2018 r. w projekcie uczestniczyło 2336 bibliotek publicznych wraz z filiami (prawie 92% wszystkich bibliotek publicznych w Polsce). Obecnie zebrane dane obejmują lata 2012-2017.

Współpraca międzynarodowa SBP w 2018 r. obejmowała: wyjazd J. Paszaleniec-Jarzyńskiej na Kongres IFLA do Kuala Lumpur; aktywny udział (referaty) członków Sekcji Bibliotek Muzycznych w Kongresie IAML w Lipsku (22-27.07.2018); spotkanie z bibliotekarzami mołdawskimi podczas ich wizyty w Polsce (kwiecień); udział członka Zarządu SBP – Sylwii Błaszczuk w Jubileuszu Biblioteki Polskiej w Essen (18.11.2018), a także zaangażowanie SBP w projekcie IFLA – International Advocacy Programme (IAP), mającym na celu wzmocnienie roli bibliotek w regionalnych i narodowych planach rozwoju. W ramach IAP przewodnicząca SBP uczestniczyła w międzynarodowym seminarium „Let`s work together on library advocacy” – Budapeszt 17-18 kwietnia, podczas którego poprowadziła warsztaty i zaprezentowała potencjał oraz działania polskich bibliotek na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Ad. 2. Omawianie sytuacji finansowej w Biurze ZG SBP rozpoczęła dyrektor Biura, A. Grzechnowska. Rok 2017 zakończono ujemnym wynikiem i zaległościami w płatnościach dla autorów oraz redakcji miesięczników. Ubiegłoroczne długi zostały w większości uregulowane w pierwszej połowie 2018 r. Notowany jednak nadal spadek przychodów ze sprzedaży książek oraz czasopism zmusił do podjęcia kolejnych oszczędności i spowodował w efekcie wstrzymanie wypłaty honorariów autorskich za artykuły opublikowane w 2018 r. w „Bibliotekarzu” i w „Poradniku Bibliotekarza”. Lukę finansową starano się częściowo wypełnić aplikując o nowe granty do MKiDN. W 2018 r. realizowanych było rekordowo dużo, bo aż 10 zadań objętych dofinansowaniem. Ze środków własnych finansowane były ponadto zadania o dużym znaczeniu środowiskowym, na które

nie uzyskano grantów („Tydzień Bibliotek”). W związku z decyzją ZG z dnia 21.06.2018 r. o zaprzestaniu płacenia honorariów autorskich w miesięcznikach „Bibliotekarz” i „Poradnik Bibliotekarza” za artykuły o charakterze promocyjnym, do autorów został wysłany list z propozycjami rekompensat, który spotkał się na ogół z pozytywnym odzewem.

Dyrektor Biura ZG poruszyła także kwestie finansowe dot. budowy nowego portalu sbp.pl. W ocenie specjalistów-informatyków oraz redaktora portalu, naprawiających serwis po ataku hakerskim, jest pilna potrzeba budowy nowego, uproszczonego serwisu, z wydzielonym sklepem i odpowiednimi zabezpieczeniami. Wymagać to będzie dodatkowych środków.

Następnie głos zabrał główny księgowy Biura ZG SBP M. Próchnicki. Poinformował, że od stycznia 2019 r. zmienia się sposób przekazywania dokumentów do urzędów skarbowych. Okręgi, które zawierały umowy cywilno-prawne, będą musiały przysyłać dokumenty do urzędów skarbowych w formie elektronicznej, z wykorzystaniem kwalifikowanego podpisu elektronicznego. Szczegółowa informacja w tej sprawie zostanie rozesłana do struktur SBP.

Na zakończenie tej części obrad przewodnicząca SBP przedstawiła projekt uchwały w sprawie przeznaczenia odpisów 1% za 2017 r. Zebraną kwotę w wysokości 2966,25 zł. członkowie ZG jednogłośnie postanowili przeznaczyć na cele statutowe, głównie na modernizację portalu sbp.pl.

Ad. 3. Projekt *Wytycznych Zarządu Głównego SBP w sprawie ustalenia wysokości, sposobu oraz terminu wnoszenia składek członkowskich* przedstawiła B. Chlebicka-Abramowicz, skarbnik Zarządu Głównego SBP. Dokument został sporządzony w celu ujednoczenia wysokości, sposobu i terminu przekazywania składek oraz określenia zasad dysponowania nimi. Obowiązek sporządzenia wytycznych nakłada na ZG również Statut SBP. Najważniejsze propozycje zawarte w dokumencie dotyczą:

- wysokości składki (proponowana składka wynosi 8 zł miesięcznie),
- wysokości ulg (członkowie honorowi – ulga 100 %, emeryci i renciści – 50%),
- sposobu podziału składek (25% zostaje w kole, 25% przekazywane jest do oddziału, 25% do okręgu i 25% do Zarządu Głównego); ZG przeznacza otrzymane składki na: utrzymanie i rozwój portalu, wsparcie działalności komisji, sekcji i zespołów, wsparcie czasopism oraz na inne uzgodnione cele.

Projekt wzbudził wiele kontrowersji i wywołał ożywioną dyskusję, którą podsumowała przewodnicząca SBP, podkreślając, że na ZG ciąży odpowiedzialność za finanse SBP. Do 31 stycznia 2018 r. zostanie przygotowana nowa wersja *Wytycznych...* z uwzględnieniem zgłoszonych uwag. Projekt zostanie rozesłany do konsultacji w okręgach i będzie omawiany na posiedzeniu Prezydium ZG SBP w lutym 2019 r. oraz ZG SBP w kwietniu 2019.

Ad. 4. Barbara Budyńska przedstawiła wstępny Plan pracy ZG SBP na 2019 r. Zwróciła uwagę na propozycje konferencji: „Obecność książki w życiu młodego pokolenia” (kontynuacja cyklu zainicjowanego w 2018 r., w 2019 r. tematyka dotyczyć będzie książki dla młodzieży) oraz „Działalność instrukcyjno-metodyczna bi-

bliotek” (konferencja z tego cyklu odbyła się w 2017 r.). Przedstawiła proponowany terminarz spotkań Prezydium i ZG w 2019 r. W uzupełnieniu J. Pasztaleniec-Jarzyńska poinformowała o planowanych bezpłatnych warsztatach z podnoszenia kompetencji informatycznych, a dyr. A. Grzecznowska – o kursie bibliotekarskim dla bibliotekarzy pracujących w bibliotekach bez wykształcenia kierunkowego. Planowane jest uruchomienie kursu łączonego (stacjonarnego i e-learningowego). Zaapelowała do zebranych o zgłaszanie nowych tematów szkoleń.

Ad. 5. Anna Grzecznowska wymieniła tytuły projektów zaplanowanych na 2019 r., na realizację których złożono wnioski do MKiDN:

- Realizacja XVI edycji ogólnopolskiego programu „Tydzień Bibliotek”,
- Historyczne wędrówki z biblioteką,
- Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w działaniach marketingowych biblioteki (cykl szkoleń online),
- Książka na deskach teatru w bibliotece,
- W pracowni dawnych mistrzów,
- Digitalizacja publikacji wydanych przez SBP i konwersja na format PDF,
- Archiwa dźwiękowe w Polsce – kolekcje, popularyzacja, rekonstrukcja,
- Józef Grycz (1890-1954) – organizator polskiego bibliotekarstwa,
- Wydawanie miesięcznika „Poradnik Bibliotekarza” w latach 2019-2020.

SBP złożyło ponadto wnioski do 2 programów MNiSW:

- w ramach Działalności Upowszechniającej Naukę (wnioski na elektroniczną wersję ZIN oraz na kontynuację projektu „Źródła do badań fonografii”),
- w ramach programu Wsparcie dla czasopism (wnioski na „Przegląd Biblioteczny” oraz na ZIN).

Ad. 6. Propozycje haseł na „Tydzień Bibliotek 2019” zgłaszały do Biura ZG SBP struktury terenowe Stowarzyszenia. Zebrani członkowie Zarządu jednogłośnie wybrali hasło *#biblioteka*, które nadesłał okręg lubelski.

Ad. 7. Przewodnicząca SBP zaproponowała skład jury na kadencję 2017-2021 w konkursie „Nagroda Młodych SBP im. prof. Marii Dembowskiej”: dr hab. Mariola Antczak, prof. dr hab. Elżbieta Gondek, prof. dr hab. Jadwiga Konieczna, Marta Lach (sekretarz), dr hab. Remigiusz Sapa, prof. dr hab. Bogumiła Staniów, dr hab. Maja Wojciechowska, prof. dr hab. Jadwiga Woźniak-Kasperek, prof. dr hab. Elżbieta Barbara Zybert (przewodnicząca). Zebrani zgłosili kolejne osoby: dr hab. Anna Grucę, dr hab. Anitę Has-Tokarz, dr Małgorzatę Kowalską. W listopadzie 2018 r. SBP ogłosiło kolejną edycję Nagrody Młodych. Do 31 stycznia 2019 r. przyjmowane są zgłoszenia prac wykonanych w latach akademickich 2015/2016, 2016/2017 oraz 2017/2018. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi w kwietniu 2019 r.

Ad. 8. Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska przedstawiła projekt uchwały w sprawie zmian zasad przeprowadzenia konkursu „Bibliotekarz Roku 2018”. W związku z planowaną modernizacją portalu www.sbp.pl, wybór laureatów II etapu konkursu będzie odbywał się wyłącznie poprzez kapituły powołane przez zarządy

okręgów. Zwrócono uwagę na to, aby kapituły były reprezentatywne dla danego środowiska i składały się co najmniej z członków zarządu okręgu oraz przewodniczących oddziałów w strukturze danego okręgu. Uchwała została przyjęta jednogłośnie.

Ad. 9. Przewodnicząca SBP poinformowała, że w związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. (Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – Dz.U. 2018 poz. 1668) oraz Ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. (Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – Dz.U. 2018 poz. 1669) i związanej z nimi konieczności zmian w statutach uczelni, Sekcja Bibliotek Naukowych SBP przygotowała ankietę dotyczącą aktualnej sytuacji bibliotekarzy zatrudnionych w bibliotekach akademickich. Zebrane informacje i opinie będą pomocne w wypracowaniu stanowiska SBP w sprawie statusu bibliotekarzy akademickich.

W związku z obowiązującymi przepisami RODO, powstają branżowe kodeksy postępowania, które sprecyzują, w jaki sposób, w jakim zakresie i za pomocą jakich narzędzi podmioty powinny stosować się do RODO. SBP we współpracy z firmą ESCEKA Sylwia Czub-Kiełczewska, specjalizującą się w RODO dla bibliotek, planuje opracowanie i wydanie takiego kodeksu dla bibliotekarzy.

Anna Grzecznowska zaapelowała o zamieszczanie logo SBP na wszystkich materiałach promujących imprezy organizowane lub współorganizowane przez struktury SBP, również w mediach społecznościowych. Zachęcała do występowania o patronat medialny do redakcji portalu sbp.pl, „Bibliotekarza” i „Poradnika Bibliotekarza”.

POSIEDZENIE PREZYDIUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO

Na posiedzeniu Prezydium ZG SBP w dniu 15 lutego 2019 r. obecni byli: Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska, przewodnicząca SBP, Barbara Budyńska, Krzysztof Dąbkowski, Małgorzata Furgal, Marzena Przybysz, oraz zaproszeni goście: Anna Grzecznowska, Marta Lach, Małgorzata Dargiel-Kowalska.

Obrady prowadziła J. Pasztaleniec-Jarzyńska. Przewodnicząca SBP omówiła najważniejsze działania podjęte od ostatniego posiedzenia ZG SBP w dn. 7 grudnia 2018 r. Podkreśliła, że był to okres zakończenia realizacji wielu grantów i opracowania sprawozdań końcowych (łącznie 10) oraz przygotowania nowych aplikacji (łącznie 9) o dofinansowanie zadań planowanych przez SBP w 2019 r. Uruchomiono nabór zgłoszeń na kilka następnych warsztatów, które odbędą się w marcu 2019 r. (nt.: formatu MARC 21, profesjonalnej obsługi czytelnika, chmuiry Google). Ogłoszono konkursy: na plakat promujący „Tydzień Bibliotek 2019”; „Mistrz Promocji Czytelnictwa 2018”, „Bibliotekarz Roku 2018”, „Nagroda Młodych SBP im. prof. M. Dembowskiej” oraz „Nagroda Naukowa SBP im. A. Łysakowskiego”.

Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP wydało 6 pozycji, dyr. M. Lach zwróciła uwagę, że we współpracy z Wydziałem Dziennikarstwa, Informacji i Bi-

bliologii UW wydano tylko jedną publikację. W celu rozszerzenia współpracy planowane jest spotkanie z prof. Januszem Adamowskim, Dziekanem Wydziału oraz prof. D. Kuźminą przewodniczącym Rady Naukowej naszego wydawnictwa.

Założenia do projektu Planu Pracy ZG SBP na 2019 r. przedstawiły B. Budyńska i M. Lach (działalność wydawnicza). Główny nacisk położony będzie na: promocję czytelnictwa, bibliotek i zawodu bibliotekarza (służą temu konkursy „Tydzień Bibliotek”, „Mistrz Promocji Czytelnictwa”, „Bibliotekarz Roku”), kontynuację projektu AFB, doskonalenie zawodowe bibliotekarzy, wzmocnienie kondycji finansowej SBP, rozwój partnerstwa na rzecz wzrostu potencjału bibliotek i ich roli w środowiskach lokalnych. Plan wydawniczy obejmuje 25 pozycji. We współpracy z S. Czub-Kiełczewską rozpoczęto prace nad *Kodeksem postępowania dla bibliotekarzy* w związku z wejściem w życie przepisów RODO.

Sytuację finansową omówiła A. Grzecznowska. Dużym problemem są stale spadające nakłady czasopism oraz niskie nakłady książek. Pilną potrzebą jest wzmocnienie promocji publikacji SBP, stąd apel do struktur SBP o włączenie się w działania promocyjne. Padła propozycja, aby każdy okręg SBP powołał w swojej strukturze osobę odpowiedzialną za promocję publikacji na swoim terenie.

W sprawach różnych poruszono kwestie:

- kontynuacji projektu AFB – uzyskano dofinansowanie na realizację projektu w 2019 r.,
- organizacji „12. Forum Młodych Bibliotekarzy” – odbędzie się w dniach 12-13 września 2019 r. w Poznaniu pod hasłem „Bibliotekarz do POZnania”. Patronat medialny nad FMB objął portal SBP.pl oraz miesięczniki „Poradnik Bibliotekarza” i „Bibliotekarz”, trwają przygotowania do uruchomienia strony FMB.
- uczestnictwa w Kongresie IFLA 2019 – na stronie IFLA są informacje o możliwości uzyskania dofinansowania na pokrycie opłaty konferencyjnej.

WARSZTATY

• *Profesjonalna obsługa czytelnika z uwzględnieniem trudnych sytuacji*, 22 marca 2019 r., Warszawa

Celem szkolenia dedykowanego dla bibliotekarzy było:

- zmotywowanie i uświadomienie zbieżności celów dla biblioteki i pracowników,
- zmniejszenie rotacji personelu,
- scalenie zespołu i usprawnienie wewnętrznej komunikacji,
- podniesienie zadowolenia czytelnika (także tzw. trudnego klienta),
- zapobieganie wypaleniu zawodowemu i rozładowanie stresu.

Warsztaty prowadził Adam Zajchowski, doświadczony trener, właściciel firmy Free City Group i marki kowalebiznesu.pl.

- *Katalogowanie z wykorzystaniem formatu MARC 21*, 27-28 marca 2019 r., Warszawa

Dwudniowe szkolenie adresowane było do osób, które planują rozpoczęcie katalogowania w Formacie MARC 21 lub od niedawna pracują w tym formacie i zamierzają doszkolić się w zakresie jego stosowania. Szkolenie obejmowało podstawowe informacje dotyczące struktury rekordu opisu bibliograficznego i rekordu kartoteki haseł wzorcowych. W części ćwiczeniowej uczestnicy mieli możliwość samodzielnego sporządzenia kilku opisów bibliograficznych z wykorzystaniem materiałów przygotowanych na platformie udostępnionej uczestnikom szkolenia.

Szkolenie prowadzili specjaliści z Centrum NUKAT. Kolejne edycje planowane są w kwietniu oraz w czerwcu.

- *Chmura Google w pracy bibliotekarza*, 29 marca 2019 r., Warszawa

Szkolenie przeznaczone było dla bibliotekarzy chcących poszerzyć swoją wiedzę oraz umiejętności z zakresu praktycznego wykorzystania możliwości chmury w pracy z użytkownikami oraz innymi bibliotekarzami. Na szkoleniu przedstawione zostały wszystkie funkcje chmury: począwszy od rozpoznania środowiska, poprzez przechowywanie plików na serwerze, tworzenie i udostępnianie dokumentów, prezentacji, arkuszy kalkulacyjnych, ankiet. W każdym z omawianych aspektów duża uwaga została zwrócona na możliwość współtworzenia plików i edytowania ich przez zespół osób, współpracowników, czy partnerów w projekcie.

Warsztaty prowadził Jacek Prądziński – kustosz Biblioteki Miejskiej w Bytowie, kierownik Pracowni Orange – multimedialnej świetlicy, Mobilny Doradca Sektora 3.0, Latarnik Polski Cyfrowej Równych Szans – trener kompetencji cyfrowych.

KONFERENCJE (W PRZYGOTOWANIU)

- „Obecność książki w życiu młodego pokolenia”, Warszawa, 11-12 czerwca 2019 r.

Kontynuacja zorganizowanej w 2018 r. konferencji poświęconej czytelnictwu dzieci i młodzieży, głównym trendom w literaturze i kształtowaniu zainteresowań czytelniczych.

- 68. Kongres Międzynarodowego Stowarzyszenia Muzycznych Bibliotek, Archiwów i Centrów Informacji (IAML), Kraków, 14-19 lipca 2019 r.

Trwają przygotowania do Kongresu IAML w Polsce. Z tej okazji Wydaw. Naukowe i Edukacyjne SBP wydało w języku angielskim publikację poświęconą zasobom polskiej kultury muzycznej. Praca ma charakter zbiorowy, redaktorem jest Stanisław Hrabia, prezydent IAML. Publikacja jest dostępna także w wersji elektronicznej, w formacie PDF na portalu sbp.pl pod adresem: http://www.sbp.pl/repository/publikacje/polish_music_net.pdf

WYDAWNICTWO NAUKOWE I EDUKACYJNE SBP

W opublikowanym w dn. 18 stycznia 2019 r. Komunikacie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie wykazu wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe znalazło się Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP. Oznacza to, że za opublikowanie prac w naszej oficynie autor uzyskuje 80 punktów. Zapraszamy środowiska naukowe do współpracy!

NOWOŚCI WYDAWNICZE

- *Książka popularnonaukowa dla dzieci i młodzieży w polskiej szkole w latach 1945-1989* (Bogumiła Staniów)

Jest to wieloaspektowa i – można rzec – wielogłosowa prezentacja zagadnień i szczegółowych problemów związanych z literaturą popularnonaukową dla młodych czytelników. Owa wieloaspektowość i wielogłosowość wynikają z interdyscyplinarności podjętej problematyki. Autorka bowiem doskonale zdaje sobie sprawę z faktu, że komplementarne spojrzenie – z perspektywy bibliologii, ale też m.in. historii oświaty, pedagogiki, dydaktyki – na obiekt refleksji badawczej pozwoli osiągnąć zakładane efekty. Takie ujęcie sprawiło, że recenzowana praca znakomicie wpisuje się w potrzeby badawcze bibliologii (i nie tylko), tym bardziej, że omawiana problematyka dotychczas nie została w pełni wyeksplorowana. *Z recenzji dr hab., prof. UJK Jolanty Dzieńkowskiej*

- *Bibliotekarz – Biblioteka – Historia* (red. Andrzej Wałkowski)

Dokonana analiza siedemnastu artykułów pokonferencyjnych na temat książki, zawodu bibliotekarza oraz najbardziej funkcjonalnych rozwiązań architektonicznych i organizacyjnych na przykładzie najnowocześniejszych bibliotek w wymiarze światowym. Z jednej strony, stanowi szczegółowe podsumowanie dotychczasowego dorobku w zakresie podjętej tak obszernej, wieloaspektowej tematyki, z drugiej, autorzy podają mnóstwo różnych, nowych ustaleń i dalszych postulatów badawczych. Dzieło pokazuje jak dużym potencjałem osobowym badaczy skupionych przede wszystkim w bibliotekach dysponujemy. *Z recenzji wydawniczej Kazimierza Bobowskiego*

- *Leksykon zarządzania i marketingu w bibliotekoznawstwie* (Maja Wojciechowska, Joanna Kamińska, Beata Żołędowska-Król (przy współudziale Bożeny Jaskowskiej)

W ostatnich latach tematyka marketingu i zarządzania stała się jednym z najbardziej dynamicznie rozwijających się obszarów badawczych w dyscyplinie, jaką jest bibliotekoznawstwo i informacja naukowa. O dużej popularności tej tematyki świadczy jej stała obecność na konferencjach naukowych oraz znacząca i stale rosnąca liczba publikacji z tego zakresu. Jest ona także uwzględniona w ofercie dydaktycznej większości placówek kształcących bibliotekarzy. Implikuje to proces pojawiania się nowego słownictwa oraz adaptowania terminów z zakresu or-

ganizacji i zarządzania do potrzeb bibliotekoznawstwa. Można jednak zauważyć, że przy stosunkowo dużej liczbie publikacji poświęconej określonym problemom zarządzania bibliotekami i stosowaniu przez nie narzędzi marketingowych, stanowczo brakuje prób uporządkowania sfery semantycznej i syntezy dotychczasowego dorobku terminologicznego w tej dziedzinie. Niniejsza publikacja stanowi próbę wypełnienia tej luki. Adresowana jest do pracowników naukowych, kierowników i pracowników bibliotek oraz studentów, którzy spotykają się na co dzień z wieloma koncepcjami i pojęciami z zakresu zarządzania i marketingu bibliotecznego.

- *Łapacz snów. Studia o twórczości Neila Gaimana* (Weronika Kostecka, Anna Mik, Maciej Skowera)

Redaktorzy tomu we wprowadzeniu nakreślili cel swej publikacji, który daje się sprowadzić do przekrojowego ukazania twórczości znanego pisarza, poczytnego w Polsce, do tej pory niemającego polskojęzycznej monografii poświęconej swojej twórczości. Zaproponowana praca wypełnia tę lukę. Zebrane w tomie *Łapacz snów. Studia o twórczości Neila Gaimana* artykuły należy uznać za interesujące, niekiedy nowatorskie, bogate w odniesienia kulturowe, dobrze osadzone w literaturze przedmiotu, także obcojęzycznej. Niektóre z tekstów mają charakter analityczno-interpretacyjny, inne znacznie wykraczają poza opis wybranych utworów, prezentując nowe narzędzia i możliwości badania fantasy.

- *Nowe przestrzenie i nowe technologie – dlaczego warto modernizować biblioteki* (na przykładzie województwa lubuskiego) (Andrzej Buck, Monika Simonjetz, Dawid Kotlarek)

Biblioteka to przestrzeń społeczna, miejsce powszechnego dostępu do kultury, wiedzy, informacji i technologii, sprzyjające budowaniu i rozwijaniu kapitału ludzkiego. W ostatnich latach przeobrażeniom podlega model uczestnictwa w kulturze oraz sposób funkcjonowania polskich placówek bibliotecznych. Nowe wyzwania generują nowe potrzeby w obszarze aranżacji przestrzeni oraz promocji nowatorskich usług. Modernizacja instytucji kultury nie może ograniczać się jedynie do remontu: wymalowania ścian, wstawienia nowych mebli. Bez wypełnienia odnowionych pomieszczeń treścią, trudno będzie osiągnąć sukces. Prezentowana książka ma pokazać kształt zmian dokonujących się w wybranych bibliotekach.

- *Baśń w życiu dziecka* (Katarzyna Hryniewicka)

Żyjemy w czasach dużego przyspieszenia, kiedy przeobrażeniom ulega nie tylko technika, ale również życie społeczne i rodzina. Dzisiaj dziecko, podobnie jak dorosły, musi dopasować się do szybko zmieniających się wymogów dnia codziennego, musi wypracować skuteczne sposoby radzenia sobie. Jednym ze sposobów pomocy dzieciom jest odkrywanie roli literatury, a szczególnie baśni i bajek, które dają wsparcie, kompensują niezaspokojone potrzeby, przedstawiają inne wzory myślenia i działania, a tym samym budują zasoby osobiste, stymulują rozwój. Umożliwiają poznanie i rozumienie cudzych, a potem własnych

motywów działania. Uwrażliwiają na piękno i dobro. Baśń i bajka są zgodne ze sposobem rozumienia świata, który preferują dzieci. Nie są czymś sztucznym, wymyślonym na potrzeby terapii czy profilaktyki, ale czymś, co naturalnie związane jest z rozwojem dziecka, jego poszukiwaniem swego miejsca wśród innych ludzi.

Opracowały:
Anna Grzecznowska, Małgorzata Dargiel-Kowalska

Tekst wpłynął do Redakcji 22 lutego 2019 r.